

Glasilo SZOL za Gorenjsko

Glas

Gorenjske

Izdaja: Gorenjski tisk / Ureja:
Uredniški odbor / Odgovorni
urednik: Slavko Beznik
Telef. uredništva 475 — uprave 475
Tekoči račun pri Komunalni banki
Kranj št. 61-KB-1-2-135 / Izhaja v
ponedeljek in petek / Naročnina:
letna 600, pollet. 300, mesečna 50 din

Seja Sveta za gospodarstvo in Sveta za finance OLO Kranj

Poroštvo brez obveznosti

KRANJ, 26. JULIJA.

Danes popoldne je bila v sejni dvorani OLO v Kranju seja gospodarskega sveta in Sveta za finance. Na skupni seji sta sveta razpravljala o smernicah proizvodnega plana za prihodnje leto in o perspektivnem načrtu. Razen tega sta sveta obravnavala vprašanje poroštva za investicijsko posojilo tovarne »Niko« iz Železnikov, kupoprodajno pogodbo med Trgovsko zbornico in OLO Kranj za zemljišče, ki je last Trgovske zbornice in poročilo strokovnega kolegija o izdelavi gojitvenega in melioracijskega načrta za Zgornjo Savsko dolino.

Zastopniki tovarne »Niko« in občinskega ljudskega odbora Železniki, ki so bili poklicani na sejo, so poročali o potrebi rekonstrukcije njihove tovarne. Obnova strojev in obratov je v tej tovarni nujno potrebna, če hočejo obdržati proizvodnjo na sedanjih ravni; povečanja storilnosti pa se brez obnove ni mogoče zamisliti. Zaradi tega je vodstvo tovarne izdelalo podroben investicijski načrt za rekonstrukcijo.

Proizvodnja v tej tovarni je razbita na 8 različnih delovišč. To dejstvo ima vrsto negativnih posledic, kajti sodoben proizvodni postopek težko prenaša takšne okoliščine. Z obnovo tovarne bi število obratov zmanjšali. Razen tega so računali pokazali, da bi se z izvršitvijo investicijskega načrta dvignil sedanji tovarniški bruto produkt, ki po podatkih dosega vrednost 200 milijonov din, na 1 milijardo 200 milijonov din. Izvedba tega načrta bi prinesla tovarni in okraju precejšnje gospodarske koristi.

Investicijski načrt tovarne je podrobno izdelan. Zlasti razveseljuje dejstvo, da je tovarna v Železnikih prva v Sloveniji, ki ima ta načrt tako vsestransko in natančno obdelan. Z odločbo republiškega izvršnega sveta je bil načrt odobren. Vendar mora izmeti podjetje preden pristopi k licitaciji kredita, pristanek OLO, ki prevzame poroštvo za posojilo in izvršitev načrta.

Sveta sta po poročilu zastopnikov podjetja razpravljala ali naj OLO Kranj poroštvo prevzame. Po obstoječih predpisih mora okraj sodelovati s svojim deležem pri investicijskem programu. Ker so predvidena sredstva v ta namen že izčrpana s prevzemom poroštva za posojilo jeseniške železarnice in drugih tovarn, se je pokazalo nemogoče, da bi Okrajni ljudski odbor prizadevanje podjetja poroštveno podprl. Sklenjeno je bilo, da gospodarski svet proti investicijskemu načrtu tovarne nima nobenih ugovorov, ker koristi gospodarskemu razvoju okraja in to pobudo podjetja vsestransko

podpira, vendar podjetju priporoča, da nastali položaj pojasni na republiškem in zveznem gospodarskem svetu, da zaradi poroštevne obličnosti ne bi ostal brez investicijskega posojila.

V nadaljevanju sta sveta izrekli svoje soglasje k sklenitvi kupoprodajne pogodbe med Trgovsko zbornico in Okrajnim ljudskim odborom Kranj za zemljišče, ki ga bodo preuredili pred novo upravno zgradbo. Razpravo o smernicah za proizvodni plan pa so preložili na prihodnjo sejo. Poročevallec je svetoma obrazložil, na kakšen način bodo pristopili k izdelavi tega načrta.

Na ločeni seji je nato gospodarski svet razpravljal o predlogu potrditve statuta okrajne Obrtne in Gostinske zbornice, imenovanju članov izpitnih komisij za obrtne mojstre in pomočniške izpite, imenovanju komisije za upravljanje strokovnih izpitov za kvalificirane delavce v gozdarski stroki, predlogu sveta za kmetijstvo in gozdarstvo Občinskega ljudskega odbora Kranj, za množične preglede krompirišč v vsem okraju in o drugih važnih tekočih vprašanjih.

Uspehi MDB „France Prešeren“

Po delu tudi prijeten počitek

73 fantov in deklet VII. mladinske delovne brigade »Franceta Prešerna« dela pri urejevanju otoka Stenjaka pri Pulji. Brigado sestavljajo učenci Vajeniške šole za razne stroke iz Kranja. Brigada je bila ustanovljena 14. julija v Majdičevem logu v Kranju in še istega dne so brigadirji in brigadniki odšli na delo. Ze med potjo so si napovedovali tekmovanja, posebno se je izkazal tovariš Cencelj, ki je takoj prve dni pričel presegati norme, za kar je bil tudi pohvaljen. Ko so brigadirji prispeli v Puljo in niso mogli takoj dobiti prevoznega sredstva, jim je JRM priskočila na pomoč in jim posodila motorni čoln. Prvi dan so porabili za urejevanje taborišča, spoznali so se z okolico, pa tudi odpočili so se, saj je bila vožnja z vlakom precej utrudljiva. Ze naslednji dan pa je brigada z vso silo prišla na delo. Pričela se je borba za prehodne zastavice in dosego norm.

Razen dela imajo brigadirji tudi čas za razvedrilo. Po popoldanskem počitku se kopljejo, zvečer pa imajo debatne ure, kjer se seznanjajo z dogodki v svetu. Pa tudi mladinci sami imajo razna predavanja. Po večernem zboru brigade zakurijo taborni ogenj in večer jim mine ob prepevanju pesmi in prijetnih pogovorih. Ob nedeljah prireajo fizikalna tekmovanja ali pa obiščejo taborneke v Fažani.

Za svoje uspehe pri delu je bilo pohvaljenih že 31 brigadirjev, nekateri celo dvakrat in upamo, da bo brigada dosegla lepe uspehe.

N. C.

Lep zaključek kamniškega občinskega praznika

Kamnik, 29. julija.

V petek dopoldan se je kamniški občinski ljudski odbor sestel na svečani seji, kjer je govoril predsednik odbora. Včeraj zvečer pa je bilo na Titovem trgu svečano zborovanje. Govoril je prvoborec kamniške vstaje zvezni poslanec Tomo Brejc. Po zborovanju je bila na trgu ljudska zabava s sodelovanjem godbe Ljudske milice iz Ljubljane.

»PLAMEN«
KROPA

VIŠEK MOTO SPORTA

S prve prireditve na novi motociklistični dirkalni stezi na igrišču SD »Mladost« v Stražišču, katere otvoročitev je bila včeraj

Kranj praznuje

Letos mineva 15 let, odkar so se jugoslovanski narodi pod vodstvom KPJ uprli z orožjem v roki nemškemu, italijanskemu in madžarskemu okupatorju.

V Kranju so se začeli pripravljati na oboroženo ljudsko vstajo takoj po prihodu okupatorja. V nočeh 27. in 28. julija leta 1941 je odšlo v partizane preko 40 prvoborcev-komunistov. Ze 1. avgusta 1941. leta se je ta skupina kranjskih partizanov prvič spopadla z okupatorjem, zato proslavljamo ta dan kot dan vstaje našega mesta. Vzgledu prvih kranjskih partizanov-komunistov je sledila vrsta zavednih kranjčanov. Kronika govori o 350 kranjčanov, ki so padli v vrstah NOV, ali bili ustreljeni kot talci; med temi so se zlasti proslavili legendarni borci slovenskega ljudstva Ivo Slavec-Joki, Reza Dragarjeva, Pavla Mede, Vinko Zevnik in mnogi drugi. Te žrtve pričajo, da se je na tem majhnem delu naše zemlje odigral neizprosni boj proti okupatorju. Kdo bi našel vrsto imen, znanih in neznanih junakov, ki so žrtvovali za svobodo svoja življenja?

Danes živimo v svobodni domovini. V minulih 11 letih je bilo mnogo storjenega za napredek našega gospodarstva — v prid našega delovnega človeka. Revolucija nam je dala lastništvo nad velikim delom našega skupnega gospodarskega potenciala, s katerim naši delovni ljudje upravljajo sami. V delavsko samoupravljanje je vključeno preko 960 državljanov. Letem je družba zaupala upravljanje proizvodnih sredstev, ki znašajo v naši občini preko 12.258.000.000 din. Naši delovni ljudje z dneva v dan ustvarjajo velike materialne dobrine. Tako je bil v letu 1955 ustvarjen družbeni proizvod v vrednosti 26 milijard 99.000.000 dinarjev. Plan za leto 1956 pa predvideva zvišanje družbenega proizvoda na 28.682.000.000 dinarjev.

Težka je borba, ki skuša zagotoviti vsakemu članu družbe dostojne življenjske pogoje. Naše delo na tem področju je toliko težje, ker živimo v zaostali deželi, ki pa ima vse pogoje, da se izoblikuje v močno industrijsko državo. Da je to res, nam dokazujejo dejstva, ki govorijo o ustvaritvi in zgraditvi vrste novih gospodarskih, socialnih, kulturnih in komunalnih objektov. V sistem našega delavskega in družbenega upravljanja

vključuje občina Kranj preko 3000 državljanov, ki aktivno posegajo v reševanje perečih družbenih problemov.

Pomembne naloge, ki stoje pred organi delavskega in družbenega upravljanja so vsekakor vprašanje produktivnosti dela ter novih metod in oblik organizacije delovnega procesa. Le na ta način bo moč dvigniti delovno storilnost in rešiti vrsto perečih gospodarskih vprašanj. Mnogo je še problemov in trdo delo nas čaka. Ne klonimo pred bremenom — izpolniti je treba oporo naših padlih tovarišev. Upam, da ni nikogar, ki bi v tem odločilnem času, ko gre za našo bodočnost, stal ob strani. Zberimo vse moči, da čimprej dosežemo naše cilje!

MARTIN KOŠIR

Ob občinskem prazniku na Jesenicah

Kot vsako leto, se tudi letos pripravljamo na svoj občinski praznik, ki nas spominja na slavne dni preteklosti, ko so se tudi Jesenice v okviru vsega naprednega ljudstva naše domovine odločno uprli okupatorjevemu nasilju. Danes s ponosom gledamo na herojstva naših borcev, predvsem prvoborcev, med katere sodijo tudi jeseniški in javorjniški delavci, ki so se že leta 1941 skoraj neoboroženi uprli sovražniku, ki je takrat grozil s svojimi zmagami Evropi. Res je, da je od teh 70 ostalo le 13 živih, toda njim so se iz dneva v dan pridruževali novi borci — ljubitelji domovine in svobode.

Vsako leto se spominjamo prvega oboroženega spopada jeseniške partizanske čete z okupatorjem, ki je bil na Mežakliji na Obranci 1. avgusta 1941. leta. Ta spopad je zahteval tudi žrtve: padla sta Ferdo Koren in Viktor Arzenšek.

Prvi avgust — praznik mesta Jesenice smo prvič praznovali 1953. leta. Letos ga prvič praznujemo v občinskem merilu. Program sicer ni obsežen, vendar menimo, da bomo z njim najdostojneje počastili spomin na prve borce partizane. — Dne 29. julija je bil izlet na Obranco na Mežakliji, kjer je bila prva oborožena borba. Pred spomenikom na Obranci je bila kratka svečanost, ki ji je sledilo razvite prapora, s katerim je terenski odbor ZB NOV terena Sava počastil padlega prvoborca tov. Ferda Korena. Svečanosti pred spomenikom na Obranci je sledil še obisk drugih krajev, znanih iz časov NOB.

31. julija, na predvečer občinskega praznika bo svečanost v domu Partizana na Jesenicah, kateri bo sledil koncert pevskega zbora DPD »Svoboda« in orkestra Glasbene šole z Jesenic. V koncertni program je vključena tudi »Kantata osvoboditeljema«.

Na dan občinskega praznika bo ob 15. uri začetek tradicionalne krožne vožnje motoristov od Jesenic do Bohinja s strelskim tekmovaljem, medtem ko bo na Jesenicah in Javorniku večerni promenačni koncert.

Na ta dan bo tudi več izletov v kraje, ki so znani po krvavih borbah v času okupacije.

IVO SCAVNICAR

Krajevni praznik v Kropi

KROPA - VAREN PARTIZANSKI KRAJ

Prebivalstvo občine Kropa se lahko s ponosom spominja svojih velikih dejanj v času NOB, saj je bila Kropa z okolice od vsega začetka vstaje varen partizanski kraj pod strnimi obronki Jelovice. Prav posebno so občani ponosni na to, da se je pričela množična vstaja proti okupatorjem na njihovem področju. Ze 5. avgusta 1941 je bil ustanovljen prvi partizanski bataljon Slovenije z imenom Ivana Cankarja. Pod vodstvom narodnega heroja Staneta Zagarja, Jožeta Gregorčiča in Lojzeta Kebeta, je bataljon predstavljal najvažnejšo vojaško enoto partizanske vojske na Gorenjskem. Bataljon Ivana Cankarja je po ustanovitvi na Vedeški planini nad Kropo začel pot mnogih slavnih borb, od one v Rovtahn nad Selško dolino do velike dražgoške epopeje.

Da je bilo področje občine Kropa v NOB tako važno, je v veliki meri zasluga narodnega heroja Staneta Zagarja, ki je bil dolga leta, ko je učiteljeval na Srednji Dobravi pri Kropi, vodilna sila političnega, gospodarskega ter kulturnega delovanja. Leta 1931 je Zagar ustanovil celico ZK. Bil je ustanovitelj KZ in drugih društev. Vodil je mnogo gospodarskih akcij in vzgoji mnogo sodelavcev.

Takemu političnemu aktivu se ni bilo težko znati v okupaciji. Ze v prvih dneh so ti ljudje pričeli zbirati orožje in opremo. Po aretacijah nekaterih politično aktivnih ljudi so se ostali umaknili v ilegalo. Zadrževali so se najprej po hišah najzavednejših ljudi, po skednjih, senikih in lovskih kočah.

S prihodom člana Glavnega štaba Slovenije Staneta Zagarja se je politično delo poživilo in ni je bilo vasi na področju občine Kropa, v kateri ne bi člani OF zbirali hrane, obleke in vsega, kar so potrebovali partizani. Posebno aktivne so bile ženske — gosposodinjne in mladina.

V partizanske vrste so začeli vstopati novi borci. Stane Zagar je ustanovil Jelovsko četo, ki je kasneje dobila ime po Iliji Gregorčiču. Takrat

so Nemci Gorenjce množično izseljevali in polnili kaznilnico v Begunjah. 2. avgusta so pri Varbančevi opekarni pri Begunjah streljali prve talce. Jelovska in Jeseniška četa sta v tistih dneh opravljali sabotažne akcije. To je dvignilo borbena razpoloženje ljudi, ki so razmišljali o osvoboditvi Begunj, kjer je bilo zaprtih okrog 300 talcev. Samo s področja občine Kropa se je prostovoljno priključilo partizanom blizu 20 borcev. 5. avgusta je bil na »Pogrošarjevi plani« nad Kropo ustanovljen iz obeh omenjenih čet Cankarjev bataljon. Zaradi nezadostne tajnosti o nameravani akciji do napada na Begunje ni prišlo. Nekaj dni kasneje je Cankarjev bataljon sprejel boj z Nemci na partizanskem vrhu na Jelovici. 10. septembra 1941 je padel prvi občan partizan, Stanko Podlipnik, doma iz Dobrave. Kmalu nato so sledile množične aretacije na Dobravah. 16. oktobra so ustrelili Nemci štiri talce iz naše občine. Skozi Kropo so bile v letih NOB prepeljane ogromne količine hrane in materiala, ki so ga dovažali za partizane iz vseh krajev Gorenjske. 1000 svojcev partizanskih borcev je v Kropi našlo zvezo z močmi, sinovi in hčerami. Vsaka hiša je po svojih močeh prispevala in pomagala. Kropa je postajala skoraj povsem svobodni kraj, v katerega so prihajali Nemci samo ob večjih hajkah in ofenzivah. Mnoge terenske in druge enote so bile stalno nastanjene v Kroparski gori. Leta 1944 so na območju današnje občine volili svojo ljudsko oblast, krajevno NOO. V večini krajev so delovale tudi partizanske šole. 1. maj 1944 so občani slovesno praznovali. Na Dobravah, na mestu, kjer danes stoji zadržni dom, so Dobravci postavili slavalok z napisom »Smrt fašizmu — svobodo narodu«.

Kropa z okolice je v letih osvobodilne borbe žrtvovala skoraj vsakega desetega človeka, mnogo pa se jih ni vrnilo iz nemških koncentracijskih taborišč. Te žrtve bodo trajen spomin mlajšim rodovom, ki naj Kropi kujejo novo in lepšo prihodnost.

Zholšajmo odkup in izvoz kmetijskih pridelkov

Krompir bomo izvažali v Zapadno Nemčijo, Italijo in druge države- Kaj je z združnimi tržnicami?

Kmetijske zadruge na Gorenjskem so v preteklem letu imele 158 milijonov dinarjev dobička. Na trgovino s kmetijskimi pridelki je odpadlo nad 60% prometa. Zadruge imajo dobro organizirane odkupne odseke. Močnejše odkupujejo večino kmetijskih

pridelkov in tudi les. V novih pogojih pa bodo kmetijske zadruge odkupovale vse tržne viške na svojem področju. Letos predvidevajo, da bodo kmetijske zadruge odkupile za 1,324 milijonov dinarjev kmetijskih pridelkov; od tega predvidevajo odkup goved, za 342 milijonov dinarjev, odkup prašičev za 300 milijonov dinarjev, odkup krompirja za 110 milijonov dinarjev itd. Po dosedanjih pripravah sodeč, so kmetijske zadruge sposobne izvršiti tako obsežen odkup. Pomoč pa jim bo nudila tudi okrajna zadruga zveza s svojo komisijo za odkup in trgovsko

podjetje OZZ. Dobro organiziran odkup imajo kmetijske zadruge Naklo, Cerklje, Senčur, Voklo, Trata in Kranj. Kmetijske zadruge na Gorenjskem bodo letos neposredno oskrbovale tudi potrošnike, pri tem pa jim bo pomagalo trgovsko podjetje OZZ. Trenutno odkupujejo borovnice za izvoz in industrijsko predelavo. Pripravili pa so tudi že vse potrebno za odkup malin na Jelovici. V ta namen so organizirali tri zbirne centre. Ker so letos borovnice in maline dobro obrodile in ker imajo kmetijske zadruge pri odkupu več izkušenj, jih bodo lahko večjo količino izvozile v Svidco in Anglijo. Letošnjo pomlad so odkupile tudi 2000 ton krompirja in ga preko trgovskega podjetja OZZ izvozile v Italijo. Za jesen pa predvidevajo, da bodo na Gorenjskem odkupili okrog 10.800 ton krompirja, od tega približno 1500 ton semenskega. Večje količine krompirja bodo izvozili v Zahodno Nemčijo, Italijo in druge države. Pogoji za izvoz so ugodni, vendar so cene odvisne od kvalitete krompirja.

Zaradi izkušenj, ki jih imajo kmetijske zadruge pri odkupu poljedelskih pridelkov in mleka, verjetno ne bo večjih napak. Težave pa bodo najbrž pri odkupu živine, ker zadruge ne razpolagajo s podatki o dosedanem odkupu. Motnje je zlasti pričakovati v zvezi s prodajo in prevozom blaga, ker za to nimajo potrebnih prevoznih sredstev. Nujno bi rabili 4 tovornjake, da bi lahko organizirali konkurenčne tržnice v Kranju, Jesenicah, Skofji Loki in Trzinu. Odkupni odseki pri kmetijskih združenjih so bodo morali še organiziratsko utrditi, napraviti bodo morali tudi pregled proizvodnje zmogljivosti zadržnikov-kmetov in se bolj tesno povezati s splošnimi pospeševalnimi odseki, če bodo hoteli uspešno odkupiti vse tržne viške.

Sličica

z obmejnega bloka

TRDITEV, DA OBMEJNI ORGANI NISO VLJUDNI, NE DRŽI!

Ker nekateri preradi govorijo o neprimernih in nekulturnih odnosih naših organov na obmejnih blokih, sem se odločil napisati zgodbičko, ki sem jo doživel neko nedeljo popoldne na obmejnem bloku v Ratečah.

Tam je precejšen promet zaradi številnih dvolastnikov, ki hodijo na svoja posestva v Italijo. Tudi v nedeljo popoldne so se mnogi od njih vračali domov v Rateče. Promet na bloku poteka hitro in ni opaziti niti najmanjšega nepravilnega postopanja naših obmejnih organov. Ze sem mislil, da ne bom ničesar doživel, ko so pustili italijanski obmejni organi na našo stran osebo, ki je bila v nogah silno nestabilna. Ugotovil sem, da je mož precej »pod paro«. Med potjo od italijanske do naše zapornice je nekajkrat izgubil suknjč, ki ga je kaj težko pobiral. Se teže je pobral denarnico in legitimacijo. Ko je prišel do našega obmejnega organa, ga je ta vprašal po obmejni legitimaciji. Kaj nedostojno je uslužbenec dokazoval, da so mu jo Italijani žigosali, da jo ima itd. Celo razburil se je, vrgel denarnico po tleh in valil krivdo na obmejne organe, ker izkaznice ni imel. Ko mu je ta svetloval naj gre nazaj in pogleda, če jo je med potjo izgubil, se je nerad vrnil na italijansko stran. Tam so mu pojasnili, da so mu legitimacijo vrnili in da jo mora imeti. Napotili so ga nazaj na našo stran.

Hoja od zapornice do zapornice ga je že nekoliko streznila, a legitimacije ni bilo. Obmejni organ italijanskega bloka je prišel vljudno javiti našemu obmejnemu organu, da so mu legitimacijo izročili. Začeli so jo iskati in končno ugotovili, da je v rokavu suknjice.

Cloveku se vse primeri, vendar tak odnos do obmejnih organov ni na mestu. Kaj mislijo italijanski obmejni organi o naših dvolastnikih, ki kaj radi »vozijo barko« kadar se vračajo s svojega posestva v Italijo, si lahko mislimo. Se huje pa je, da je bil ta glavni igralec pri omenjeni zgodbi državni uslužbenec z Jesenic, ki je sicer doma v Ratečah.

Zaradi izkušenj, ki jih imajo kmetijske zadruge pri odkupu poljedelskih pridelkov in mleka, verjetno ne bo večjih napak. Težave pa bodo najbrž pri odkupu živine, ker zadruge ne razpolagajo s podatki o dosedanem odkupu. Motnje je zlasti pričakovati v zvezi s prodajo in prevozom blaga, ker za to nimajo potrebnih prevoznih sredstev. Nujno bi rabili 4 tovornjake, da bi lahko organizirali konkurenčne tržnice v Kranju, Jesenicah, Skofji Loki in Trzinu. Odkupni odseki pri kmetijskih združenjih so bodo morali še organiziratsko utrditi, napraviti bodo morali tudi pregled proizvodnje zmogljivosti zadržnikov-kmetov in se bolj tesno povezati s splošnimi pospeševalnimi odseki, če bodo hoteli uspešno odkupiti vse tržne viške.

Odkupni odseki pri kmetijskih združenjih so bodo morali še organiziratsko utrditi, napraviti bodo morali tudi pregled proizvodnje zmogljivosti zadržnikov-kmetov in se bolj tesno povezati s splošnimi pospeševalnimi odseki, če bodo hoteli uspešno odkupiti vse tržne viške.

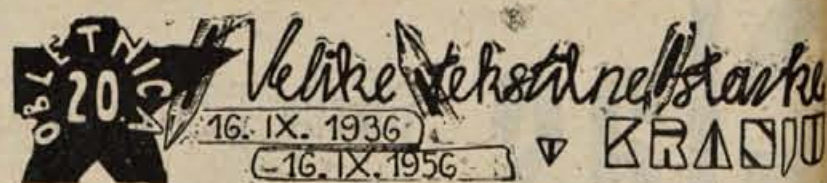
Odkupni odseki pri kmetijskih združenjih so bodo morali še organiziratsko utrditi, napraviti bodo morali tudi pregled proizvodnje zmogljivosti zadržnikov-kmetov in se bolj tesno povezati s splošnimi pospeševalnimi odseki, če bodo hoteli uspešno odkupiti vse tržne viške.

Prvi so taborili voditelji delavske mladine, sledili so jim predstavniki vajenskih šol, sedaj taborijo člani Okrajnega komiteja LMS in člani sekretariata občinskih komitejev, v avgustu pridejo mladi učitelji.

OB TABORNEM OGNJU...

Deset dni je minilo in zadnji taborni ogenj je dogoreval. Se vedno se je izgubljala v noč tiha pesem, ki je privlela iz srca mladincev in mladink, ko je dežurni dal znak za počitek. Toda nikomur ni bilo do spanja; vsakdo se je zavedal, da se bodo zjutraj morali posloviti.

»Srečko, zapojmo še eno!« se je oglasil nekdo, in dežurni se jim je pridružil, njegov glas se je zli z ostalimi v pesem. Šele pozno v noč je mladina začela odhajati v svoje šotore, toda še vedno niso zaspali, saj bo jutri

Zgodovinski drobci iz velike tekstilne stavke

Delavstvo je zasedlo tovarne

19. avgusta 1936. leta se je zbralo na Stari pošti v Kranju nad 2500 delavcev. Imeli so zborovanje, na katerem so zahtevali takojšnja pogajanja z delodajalci in pa vzpostavitev meznega stanja, kot je bilo pred začetkom meznega gibanja. Na zborovanju so govorili: Jakomin, Lombardo, Bučar, poslanec Semrov in odposlanec delavske zbornice Golmajer. Zborovanje je bilo zelo razgibano in delavci so sprejeli resolucijo, v kateri so zahtevali, da se razprava o kolektivni tekstilni pogodbi takoj prične. Do tedaj pa naj vsa podjetja ustavijo vsako zniževanje plač, ustavi naj se nadurno delo in mezde naj se dvignejo na višino,

kot je bila pred 11. julijem.

Resolucijo so poslali Sreškemu načelnstvu, Banski upravi in vsem tekstilnim tovarnam v Kranju. Sklenili so tudi, da prično stavkati, ako navedene zahteve delodajalec ne bodo sprejeli v 24 urah. Čeprav še ni bilo določeno, da bi delavci pričeli stavkati, so vsi trdno prepričani, da stavka bo izbruhnila, če ne bodo prejeli odgovora. Po zborovanju so se zbrali delavci komunisti in nekaj najbolj revolucionarnih zastopnikov in sklenili, da na delavci prično stavkati 20. avgusta. In res, 20. avgusta so sirene kranjskih tekstilnih tovarn naznanile pričetek velike tekstilne stavke.

POGAJANJA

Na predlog podjetnikov niso pristali

21. avgusta popoldan so se pričela na Sreškem načelnstvu v Kranju pogajanja med delavskimi zaupniki in predstavniki vseh treh organizacij s podjetniki. Prisostvovali so delegati Sreškega načelnstva, Banske uprave in Delavske zbornice. Podjetniki so obljubili, da se bodo pričeli pogajati 28. avgusta in da bodo nadoknadili znižane mezde pod pogojem, če delavci prenehajo s stavko in se takoj vrnejo na delo. Centralni tarifni odbor je predloge sprejel in istega dne zvečer sklical zborovanje kranjskega delavstva. Na predlog podjetnikov pa kranjska organizacija SDSJ po nasvetu Komunistične partije ni pristala, ker je pravilno ocenila borbeno razpoloženje delavstva in pa predvsem zato, ker se je bala, da podjetniki svojih obljub ne bodo izpolnili; zato se de-

lavstvo zborovanja ni udeležilo in na sestankih v tovarnah so sklenili, da bodo stavko do pogajanj nadaljevali.

Zelo važno za stavkajoče delavce v Kranju je bilo, da bi se njihovi stavki priključilo delavstvo tekstilne industrije po vsej Sloveniji. Zato so 22. avgusta poslali svoje zastopnike v Ljubljano, Sentvid, Maribor in Celje, da bi pridobili delavce za solidarno stavo stavko. Centralni tarifni odbor pa je v Celju in Mariboru delavstvo prepričal, naj v stavko ne vstopijo.

Medtem so podjetniki poskušali pridobiti delavce za ponovno delo. Božič in Prah sta jim ponudila takojšen podpis kolektivne pogodbe, ako prične z delom. To pa je delavstvo odklonilo, ker je hotelo tako kolektivno pogodbo, ki bi veljala za vse tekstilne delavce.

MLADINSKI AKTIVISTI TABORIJO V RIBNEM PRI BLEDU

konec prijetnega taborjenja, kjer so se mnogo novega naučili in sklenili nova tovarištva.

»MED VAMI SE TUDI JAZ POČUTIM MLAD!«

Tako je vzklimal tovariš Perovšek, član CK ZKS, ko smo se vračali s predavanja, ki se je precej zavleklo. Ni hotelo biti konca debate in vprašanj. Nihče ni bil lačen, čeprav bi morali že pred 2 urama na kosilo in bi se debatirali, če ne bi tovariš Perovšek moral oditi.

MLADINKA S KRIŽCEM NA VRATU

Vsak dan imajo aktivisti predavanja od 8. do 12. ure. Popoldne od 17. do 19. ure pa slede razprave. Predavanja so sestavljena tako, da predavatelji posežejo v vsa področja družbenega

življenja. Tovariš Rado Jan je na žetlo mladine predaval tudi o religiji. Po končanem predavanju se je razvila živahna debata. Poudarili so, da ima mladina največkrat zaradi religije težave s starši in pa tudi v naših šolah polagajo premalo pažnje na vzgojo mladine v tej smeri. Zgodilo se je tudi, da je mladinka snela s svoje verižice križec in ga zamenjala s srčkom, ki so ji ga poklonili tovariši.

MLADINA PRODIRA V ORGANE SAMOUPRAVLJANJA

Ker so bili na seminarju predstavniki skoraj vseh podjetij Gorenjske, so ugotovili, da se mladina počasi uveljavlja tudi v delavskih svetih in upravnih odborih podjetij. Seveda imamo še vedno podjetja, kjer mladina v delavskih svetih skoraj ni zastopana. Tako v jeseniški železarni nimajo v upravnem odboru niti enega mladinka, v odboru delavskega sveta pa le enega, in še ta bo letos dopolnil 24 let. Precej boljši položaj je v Iskravi v Kranju, kjer imajo v delavskem svetu procentualno največ mladine.

Res je tudi, kar je v svoji nalogi napisala neka mladinka, da se b. mladina morala bolj zanimati za upravljanje v tovarnah in posebno še za samoupravljanje v podjetjih. Le preveč je takih mladih delavcev, ki čakajo le to, da sirena »zatuli«, da hitro odidejo domov. Za probleme mladine ali probleme samoupravljanja se sploh ne zanimajo, nasprotno pa so prav taki prvi, ki največ kritizirajo in to največkrat neutemeljeno.

J. S.

Gorenjci!

Obiščite letošnji VI. GORENJSKI SEJEM

ki je v Kranju od 3. do 13. avgusta

Obrtno-industrijski sejem blaga za široko potrošnjo

Sejem je odprt vsak dan od 8. do 19. ure

25% popusta na železnici

M. K.

LJUDJE IN DOGODKI

Ob štirinajstem kongresu komunistične partije Francije

1600 delegatov se je zbralo v Le Havru, da bi prisostvovalo XIV. kongresu Komunistične partije Francije. Nestrpnost in nervoza, s katerimi je ta kongres pričakovana, sta izginili šele ko je generalni sekretar partije Maurice Thorez prebral svoj referat. Kajti francoski komunisti so od tega kongresa pričakovali novo politično linijo svoje partije. Bili so v negotovosti, če se bodo izkoristile vse možnosti, ki jim nudijo nov polet v mednarodnem delavskem gibanju, popuščanje napetosti med Vzhodom in Zahodom in široke perspektive za krepitev miru v svetu.

Teze za kongres, ki jih je partijsko vodstvo objavilo že pred časom, so pokazale da je francoski centralni komite zavzel glede na te dogodke, zlasti pa na vprašanje samostojnosti partije, dokaj specifično stališče. Stoji neke med tistimi, v glavnem manjšimi partijami, ki se še vedno upirajo duhu XX. kongresa in med Komunistično partijo Italije, ki temeljito in energično išče svojo lastno, italijansko pot v socializem.

Za francosko partijo lahko rečemo, da je bila, zlasti v prvem času, do vprašanj, ki jih je sprožil moskovski dvajseti kongres dokaj oprezna in rezervirana.

Glede na notranje političen položaj se je XIV. kongres odvijal v času, ko je Komunistična partija v opoziciji proti vladi Guy Molleta. Prvo in osnovno vprašanje nestrinjanja z vla-

dino politiko je Alžirsko vprašanje. So pa simptomi, da se mu pridružijo še druga vprašanja, kar je pokazala zlasti debata o Evroastomu.

Vprašanje sodelovanja z Guy Moletto vladno pomeni za francoske komuniste del širšega programa, namreč sodelovanja s socialisti in ostalimi progresivnimi silami. V kompleksu splošne orientacije na sodelovanje vseh progresivnih in delavskih sil za ostvareitev delavske enotnosti in vzpostavitve pravičnejšega socialnega sistema, je levičarska enotnost postala eno od bistvenih vprašanj. Kajti, kot so francoski komunisti rekli že 1953. leta: če ni mogoče doseči organsko je treba doseči vsaj akcijsko enotnost.

Medtem ko komunisti in celo sam Guy Molett, zlasti po vrnitvi iz Moskve, kažejo dokaj dobre volje za enotnost, bi za vodstvo socialistične partije bilo to težko trditi. Tako je danes iniciativa za zblizanje med dvema levimi strankami v rokah komunistov, kar vsekakor dviga njih ugled v delavskih vrstah.

XX. kongres in teza o možnosti, zlasti kar zadeva zahodnoevropske dežele, pot v socializem parlamentarnim potom, je dala komunistom v Franciji še eno možnost več za sodelovanje s socialisti. Konceptcija o parlamentarni poti v socializem je KPF dobro znana. Saj je francoska partija ena od tistih redkih partij, ki so v preteklosti aktivno sodelovale v parlamentarnem

življenju svoje dežele. Resnici na ljubo pa se mora povedati, da je kljub vsemu temu v zadnjem desetletju vprašanje resne in konstruktivne parlamentarne borbe KPF zanemarila. Enako je bilo tudi z iskanjem specifične, nacionalne poti v socializem.

Najvažnejša točka kongresa je bil Thorezov referat. On je v svojem štiriurnem izjavljanju analiziral možnosti sodelovanja s socialisti in ugotovil, da so naporji za takšno sodelovanje že dali določene rezultate, enotna fronta delavskega razreda pa je možna pod pogojem, da bodo celotno politično delo komunistov podredili temu cilju.

Res da je referat pokazal precej površnosti v analizi dogodkov in vzrokov nezdružljivosti pojavov kot so kult osebnosti, odnos kominformovskih strank do jugoslovanskih komunistov in dr. Ob zaključku dela, po referatu Jacquesa Duclosa o vlogi občin in dokaj površni in formalistični diskusiji o Thorezovem referatu, je kongres sprejel splošne teze glede bodočega dela.

Te teze je CK francoske partije že razdelil kaka dva meseca pred samim kongresom in se je o njih na veliko diskutiralo v partijskih celicah in na konferencah. Bilo je več predlogov, naj se menjajo posamezne teze, zlasti tiste, ki se nanašajo na probleme kulta osebnosti in na odnose z Zvezo komunistov Jugoslavije, ker so bile dokaj nejasne in neobjektivne. Toda

Grob na Koroškem

**Smrt Malčevega Tončka enega
od 350 Kranjčanov, ki so dali svoja
življenja v NOV**

TONČEK MALEC

Mnogi kranjski športniki so bili že v prvih dneh okupacije aktivno povezani v borbi proti okupatorju. Že 1941. in 1942. leta so nekateri kot: Krt, Pucelj, Ručigaj, Prosen, Smuk in drugi odšli v partizane. Preostali so v okupiranem mestu sodelovali v raznih organizacijah. Zelo delavni in zavedni so bili: brata Vrečko, Cigličev Hinko, Malčev Tonček, Ramovžev Marjan, Andrijašev Marjan in drugi. Športni sestanki in treninzi so nam služili za naše »tajne pogovore«.

Malčev Tonček je bil eden najboljših igralcev »Korotana«. Na vsakem koraku, pa tudi v športu je kazal svojo zavednost. Na tekmi v Celovcu, ko je »žalil« nasprotnega igralca, ni dosti manjkalo, da ga gestapovci niso zaprli kot »bandita iz Oberkranja«.

Marca 1944. leta je Tonček stopil v partizane; dodeljen je bil minerski četi, ki je bila takrat med Joštom in Mohorjem. Poleti se je ta četa preselila pod Dobro in tu sva se zopet sestala. Bil je tak kot vedno — vesel in razpoložen.

»Tonček, kot vidim si že komisar, sem ga nagovoril. »Ne moreš pomagati, če pa drugi tako hočejo,« mi je odvrnil. — Od takrat pa do njegove smrti sva skupaj preživljala lepe in težke dni partizanskega življenja.

Konec avgusta 1944. leta je komandant našega bataljona pod Stolom, tov. Planin dobil ukaz, da določi dve četi za izvršitev posebne akcije na Koroškem. Izbral je minersko in našo četo. Krenili smo na dolgo in naporno pot čez Karavanke.

Spotoma smo se ustavili v Gozd

Martuljku in mimogrede z nekaj rafali prestrašili »luftsuco«, ki so bili tu na dopustu in nemška dekleta, — pripadnice »arbeitsdinst«. Odnegli smo jim nekaj odevi. Naslednjo noč smo se v Dovjem dobro založili z različnimi dobrotami iz vaše trgovine ter nadaljevali pot.

Bilo nas je preko šestdeset: sami mladi fantje, prekaljeni v nešteti borbah. Dvanajst mitraljezov, nekaj brzostrelk, vsi ostali so imeli »mauzerce« in bombe, to je bila naša orožitev. Kakšen ponos nas je navdajal...

Počasi smo se pomikali proti bivši meji. Ko smo prišli na avstrijsko stran, smo se za hip ustavili ob zapušteni planinski koči. Bilo je lepo poletno jutro, brez oblaka na nebu. Koroška je bila pred nami kot na dlani. V dalji je bilo videti obrise Celovca, Beljaka, Osojskega, Baškega in Vrbskega jezera; v soncu so se kopale njive slovenskih vasic, med katerimi se je kot kača vila srebrnobela Drava...

Nadaljevali smo pot. Popoldne smo se ustavili. Komandant Planin in komisar Jože sta sklicala sestanek komandirjev in komisarjev. Na majhni planoti smo sedli na skalo in komandant Planin nam je razodel načrt.

»Tovariši, ta vas pod nami je Sv. Lenart. Naša naloga je, da likvidiramo gestapovca, ki strahuje vaščane. Potem bomo priredili miting, da nas ljudje boljše spoznajo. Tu še ni bilo naše večje vojaške enote. V vasi ni postojanke; obveščevalna je javila, da je samo nekaj »landšucev« in pripadnikov »hitlerjugend« organizacije, ki imajo orožje. Močni postojanki sta v Beljaku in Podklostru v Ziljski dolini. Na cesti, ki vodi k postojankama bomo postavili zasede z mitraljezi. Vidite mali grič med vasio in gozdom?«, je nadaljeval komandant, »tu bo Trček z mitraljezom. V slučaju, da nas sovražnik preseneti, bo kril naš umik. Midva s komisarjem bova ostala na

tem griču, ti Tonček in ti Ružo bosta šla v vas z obema četama. Lenart in Črnivc, vidva ostaneta na zbornem mestu. Ko boste v vasi, pošljite kurirja, da me obvesti. Znak za umik so trije kratki žvižgi na prste. Mislim, da smo se razumeli.«

Medtem ko je trajal naš posvet, so v dolini brneli telefoni. Nismo bili dovolj previdni; Nemci so nas iz vasi z daljnogledi opazovali in pravočasno prosili za vojaško okrepitev.

Ze pred mrakom smo se spustili do roba gozda. V hiši ob mlinu smo izvedli, da v vasi ničesar ne slutijo. Ko se je znočilo, smo se previdno spustili v vas. Med gozdom in vasio je ležal prostoran pas čistine. Na sredini se je divgal nekaj metrov visok griček. Komandant in komisar sta s Trčkovim mitraljezom trojko obstala, zasedi pa sta krenili levo in desno. Nekaj minut kasneje se je spustila v vas tudi kolona, skrivajoč se za vaškimi plotovi.

Predhodnica se je ob cerkvi ustavila. Skupina, ki je bila odredjena da obračuna z gestapovcem, je vdrla v hišo. Tiho smo ležali v temi. Tedaj je v cerkvi počilo. Enkrat, dvakrat... petkrat. Nekdo me je pocukal za rokav — bil je Tonček.

»To je vaška straža. Pojdiva do hiše, našli so gotovo že zagrabil gestapovca.«

Iz daljave je bilo slišati brnenje avtomobilov. To je bil znak za alarm. Nekaj minut za tem je zaropotalo; najprej na cesti proti Beljaku, takoj nato je vžgala tudi zaseda na drugi strani vasi. Tudi iz zvonika je ponovno zaropotalo. Ples se je začel...

Naša kolona je še vedno v miru ležala na svojem mestu. Za našim hrbtom je zalajala strojnica; tej so se pridružile nemške brzostrelke.

»To je Trčkova breza«, je vzkliknil Tonček, »švabi so napadli komandantovo skupino.« V smeri proti gozdu so sikale svetleče kroglice. Od vseh strani smo bili obkoljeni. Nemci so poslali posebno napadalno grupo, ki nam bi z zavzetjem griča preprečila umik in zaprla pot h gozdu. Komandant, komisar in Trčkova mitraljezka trojka so sprejeli borbo in trikrat odbili napad SS-ovske grupe, ki je hotela z napadi zavzeti grič.

S Tončkom sva zapustila kritje in se namenila k trgovini. Svetilka naju je obsvetila. Tonček je bil le meter

pred menoj. Zdajci je počilo... en sam strel!... Odskočil sem.

»Tovariši, zadelo me je!« je kriknil Tonček, napravil še korak, dva in se zgrudil.

Iz sosednje hiše sta se utrnili dve senci in utonili v temi.

Tonček je bil težko ranjen; v glavo je dobil »dumdumko«. Stirje borci so ga na nosilih odnesli proti gozdu.

Na vseh koncih je ropotalo. Kaj storiti? Mogoče je komandant že dal znak za umik, pa ga nismo slišali?

Iz teme se je izluščil komandantov kurir.

»Tovariši komisar, komandant je ukazal umik. Zasedi sta že obveščeni in se umikata.«

Počasi smo se začeli pomikati proti gozdu. Ena od zased se nam je pridružila. Postavili smo mitraljeze na konec kolone; fantje so si nadeli jermene mitraljezov krog vratu in stoje vžigali po švabih, ki so silili za nami in nas držali pod ognjem.

Prišli smo do Trčkove zasede, kjer nas je čakal komandant, ki je takoj prevzel komando. Na vsako stran je odredil po dva mitraljeza z nekaj strelci, da bi nam v slučaju napada krili levi in desni bok.

Počasi smo se umikali proti gozdu. Kadar so Nemci žgali po nas, smo polegali, kadar pa so jim naši mitraljezi vračali, smo se pomikali naprej, plazeč se po zemlji. Brez izgub smo se približili do gozda.

»Kje je komisar minerske čete?« je

vprašal komandant. Objasnili smo mu, kaj se je zgodilo. Se predno so Tončka odnesli iz vasi, je izdihnil. Mrtvega so nesli proti gozdu, pa so naleteli na Nemce. Le-ti so takoj udarili. Eden od bolničarjev je bil ranjen v roko in moral so nosila z mrtvim komisarjem pokriti z vejami in pustiti na njivi.

V zasedah je en mitraljezec, po narodnosti Rus, padel, dva borca pa sta bila ranjena. Tudi Nemci so imeli več mrtvih in ranjenih. Kljub temu, da smo bili obkoljeni, nam je uspelo izviti se iz obroča. — Junaštvo Trčkove zasede s komandantom in komisarjem na čelu, ki je preprečilo Nemcem zavzetje najvažnejše točke na travniku, kakor tudi disciplina in junaško držanje vsakega posameznika ob umiku, je preprečilo Nemcem uspeh, čeprav so bili v premoči.

Umaknili smo se visoko pod vrh in izmučeni zaspali. Zarana naslednjega dne je prišla v vas močna nemška patrolja in preiskala okolico. Našli so mrtvega Tončka. Odvezli so mu bluzo in titovko za dokaz, da so ubili »komunističnega komisarja«. Popoldne so prišli kmetje in ga na gričku pokopali. — Se danes leži njegovo truplo na gričku pri Sv. Lenartu na Koroškem.

Visoko z grebena Karavank smo tiho opazovali pokop. Mitraljezi minerske čete so se z dolgimi rafali poslovlili od svojega komisarja...

M. RUTAR-RUZO

1. AVGUST - občinski praznik

KRANJA...

1. avgusta praznujeta Kranj in Jesenice svoj občinski praznik. V ta namen bodo ves teden v teh krajih razne športne in kulturne prireditve.

V Kranju je SD »Mladost« za soboto in nedeljo pripravila nogometni turnir mladinskih moštev. SD »Triglav« pa namizno-teniški turnir 9 ekip v Sindikalnem domu v Kranju. V nedeljo dopoldan je predsednik občinskega ljudskega odbora Vinko Hafner sprejel najzaslužnejše športnike, popoldan pa je bila otvoritev novega dirkališča v Stražišču. Ta dan so bile tudi prve speedway moto dirke v počastitev 10-letnice Avto-moto zveze in Ljudske tehnike. 31. julija zvečer bo polaganje vencev pred spomenike in plošče padlih borcev, za tem pa ob 20.15. uri ognjemet s Šmarjetne gore. Isti dan zvečer ob 20.30. uri bo slavnostna akademija v kino dvorani Sindikalnega doma v Kranju. Ob tej priliki bodo

razvili tudi prapor občinskega odbora Zveze borcev NOV. Na sam praznik 1. avgusta dopoldan bo slavnostna seja občinskega odbora, 5. avgusta ob 10. uri pa odkritje spominske plošče padlemu borcu Francu Trojarju v St. Petru pod Šmarjetno goro.

... IN JESENIC

Tudi na Jesenicah se na praznik že dlje časa pripravljajo. V nedeljo so množično odšli na Obranco na Mežakljo, kjer so bile razne svečanosti, položili pa so tudi vence na grobove padlih. Na predvečer 31. julija bo v Domu TVD »Partizan« slavnost, na kateri bo sodeloval tudi orkester. Popoldan pa bo odbojarski turnir. 1. avgusta se bodo srečali motoristi in strelci na tradicionalni krožni vožnji in strelskem tekmovanju. Ob 18. uri pa bo ženski odbojarski dvoboj. Zvečer bo pred gimnazijo promenadni koncert in prihod motoristov ter strelcev.

Občinski praznik Kranja

NISO PADLI ZAMAN

1. avgusta 1941 so prve puške odgovorile okupatorju

Dnevi, tedni, meseci, leta minevali... Dogodki se vrstijo drug za drugim. Mimo so, le spomin nanje je še svež, nepozaben, lep ali neprijeten...

Praznuješ? Da. To je moj veliki dan, na ta dan pred tolikimi in tolikimi leti mi je... Da, ti praznuješ svoj dan, praznoval ga boš ti in morda še tvoji otroci, potem pa bo pozabljen, saj to je bil le tvoj praznik, spomin na tvoj dogodek...

Veš prijatelj, so tudi dnevi, ko se je nam vsem nekaj pripetilo, ko so se za nas vse zgodile velike stvari. In te dni praznujemo zato vsi; praznujemo jih bodo naši otroci in nikoli ne bodo pozabljeni. Drug drugemu si sledijo: 17. julij, 28. julij, 1. avgust...

1. avgusta 1941 so v Kranju dejansko padli prvi strelci na okupatorja. Ne moremo trditi, da je prav 1. avgust dan vstaje v kranjski občini. Sadevi revolucionarnega mišljenja so bili opazni že davno prej, kar dokazuje že Velika tekstilna stavka 1936. leta in razne druge politične akcije. Hitlerjeva vojska zato ni našla Kranjčane neopripravljen. Nemško nasilje je raslo iz dneva v dan; rastle pa je tudi, še z večjo hitrostjo odpor ljudstva. Noč od 27. na 28. julij je bila v Kranju precej burna. Tedaj je bil določen množični odhod v partizane in odšlo je prvih 40 borcev, prevsem delavcev - komunistov. Ti so osnovali I. in II. kranjsko četo ter kasneje Kranjsko - tržiški bataljon. Borci z leve strani Save so se zbrali pod Storžičem in 1. avgusta 1941 se je začel prvi odmev partizanskih pušk. Tedaj je bil pod Storžičem ubit gestapovski agent Walter Haecker, njegov pristaša pa ranjen.

Med tem pa so se borci desnega brega Save zbrali pod Mohorjem in Joštom. Ti so se kasneje pridružili Cankarjevemu bataljonu. Delali so in se borili. Tudi med ljudstvom so svobodni miselnosti ideje našle mnogo odmeva. Težko je naštet vse akcije, vrstile so se, vsak dan je bil bes gestapovcev večji. Vsako podlo dejanje pa se jim partizani in naši zavedni ljud-

je dosledno maščevali. Naj omenim samo akcijo naprednih kranjskih mladincev, ki so v znak protesta že avgusta 1941. leta požgali drog, na ka-

Prvi partizan v osvobojenem Kranju (A. Puhar)

terem je bila obešena prva naša žrtev — Milorad Stošić, veliko trosilno akcijo 9. septembra 1943., dogodka v Sorlijevem mlinu, razne diverzantske akcije, miniranja itd.

Dogodek je sledil dogodku, vsaka kasnejša akcija je bila bolj domiselno pripravljena. Borili so se vsak na svojem področju, večkrat niso vedeli drug za drugega, toda skupni cilji so jih vodili in pripeljali do zmage. Današnja občina Kranj je žrtvovala preko 600 borcev in žrtev fašističnega terorja, medtem ko jih je iz samega mesta padlo okoli 350.

10. maja 1945 so partizani ponosni in samozavestni vkorakali v Kranj. Vsi niso bili, nekateri so padli — toda ne zaman. Lj.

Na Mežaklji so odjeknili prvi partizanski strelci

14. številka Slovenskega poročevalca z dne 23. avgusta leta 1941. je prinesla naslednjo vest: »V bojih na Mežaklji, dne 1. avgusta sta padla naša tovariša — kovinarja Viktor Arzenšek iz Celja in Ferdo Koren z Javornika.« — kratka, vendar zgodovinska in tragična vest o smrti prvih dveh partizanov z območja Jesenic, je takrat maloštevilne bralce Slovenskega poročevalca seznanila z dejstvom, da sta bila Arzenšek in Koren prva kovinarja, ki sta žrtvovala življenje za svobodo, hkrati pa začrtala pot, ki jo je moral prehoditi slovenski partizan.

Na nekoč skoraj nepoznani Obranci na Mežaklji je bila 1. avgusta 1941. leta prva odprta partizanska bitka. Ker so prostovoljci Cankarjeve čete

Kurirji in nekateri člani jeseniškega okrožja

Zbo. aktivistov jeseniškega okrožja v Radovni jeseni 1944

31. julija izvršili večje akcije v miniranju mostov, so se podali Nemci 1. avgusta v zgodnjih jutranjih urah proti Mežakli in napadli taborišče Talarjevega voda. Skupino, ki se je vračala iz akcije v Zirovnici so presenetili strelci. Po smeri so ugotovili, da so Nemci napadli njihovo taborišče. Zavzeli so položaj in izstrelili proti Nemcem salvo strelcev. Nekaj Nemcev je padlo, ostali so pobegnili.

V spomin na to bitko in prvi žrtvi na Mežaklji, praznuje Občinski ljudski odbor Jesenice vsako leto 1. avgusta svoj občinski praznik, ki bo tudi letos povezan z različnimi športnimi in kulturnimi prireditvami.

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 7.00, 13.00, 15.00, 19.30 in 22.00. uri. Prva jutranja poročila ob nedeljah pa so ob 6.05, vesti o športnih dogodkih pa boste slišali ob 21. uri zvečer. Oddajo »Zeleli ste — poslušajte« ob delavnikih ob 14.40 in ob nedeljah ob 15.15 uri. Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo vsak delavnik ob 12.30 uri.

PONEDELJEK, 30. JULIJA

- 11.05 Opoldanski koncertni spored
Gioacchino Rossini: Tatinska sra-
ka, uvertura, Blaž Arnič: Prvi
polet (prva izvedba v Radlu
Ljubljana) P. I. Čajkovski: Hre-
stač, baletna suita.
11.50 Za dom in žene.
12.00 Slovenske narodne pesmi v pri-
redbi Cirila Preglja in Riharda
Orla.
12.40 Lahek spored izvajal Mariborski
pihalni ansambel p. v. Draga
Lorbeka.
14.30 Radijski leksikon.
15.35 Trije orkestralni odlomki iz oper
»Hoffmanove pripovedke«,
»Goyescas« in »Parsifal«.
16.00 Utrinki iz literature — Luigi Pi-
randello: Idealni zakon.
18.00 Kronika iz naših mest.
18.10 Iz zakladnice jugoslovanskih sa-
mospevov.
18.45 Kulturni obzornik.
20.00 Simfonični koncert Radia Ljub-
ljana.

TOREK, 31. JULIJA

- 8.00 V pesmi in plesu po Jugoslaviji.
8.30 Radijski roman — Jan de Har-
tog: Thalassa — XV.
8.50 Iz filmov in glasbenih revij.
9.30 Erich Kästner: Detektiv — II.
del.
9.55 Spoznavajmo prireditelje sloven-
skih narodnih pesmi: Pavle Ker-
njak, Danilo Bučar in Matija
Tome (Glasbena komentirana od-
daja).

Po členu 63. Uredbe o plačah delavcev in uslužbencev gospodarskih organizacij (Uradni list FLRJ št. 11/56)

POZIVAMO

VSE DELAVCE IN USLUŽBENCE

katerim je prenehalo delovno razmerje, imajo pa pravico do deleža pri dokončni delitvi dobička za plače, da pošljejo podjetju svoje prijave (naslove). Po preteku tromesečnega roka od dneva razglašanja izgubijo delavci in uslužbenci, ki niso dostavili prijave podjetju, pravi-
vico do deleža pri dokončni delitvi dobička za plače.

BOMBAŽNA PREDILNICA IN TKALNICA TRZIC

Gorenjski kmetje!

Vaša žita so se letos slabo izkazala, večinoma imate že slabo. Za letošnje setev smo vam pripravili dovolj odličnega semena. »SEMENARNA« OZZ v Kranju vam nudi za jesensko setev žit prvovrstna semena:

Pšenica plantahovska ali kadolška A razreda po ceni 60 din za 1 kg
Pšenica plantahovska ali kadolška B razreda po ceni 55 din za 1 kg
Ječmen štiriiredni peragis B razreda po ceni 50 din za 1 kg
Domača rž po ceni 50 din za 1 kg

Za spomladansko setev pa bo na razpolago dovolj ovsa sorte Fleming-
streue. — Vse seme je odlične kakovosti, očiščeno in razkuženo ter
priznано od Kmetijskega instituta. Seme dobavimo brez pogodb. —
Naročila zbira Semenarna OZZ v Kranju do 10. avgusta t. l. Naro-
čite seme sami ali preko svoje KZ, vendar pravočasno, za poznejša
naročila ne moremo zagotoviti semena. SEMENARNA OZZ KRANJ

III. MEDNARODNA RAZSTAVA RADIA IN TELEKOMUNIKACIJ

OD 4.-12. AVGUSTA 1956

Televizijski sprejemi — Cesta televizijskih
sprejemnikov — Televizija v javnih lokalih
Ljubljane — Najnovejša dognanja s področja
radia in telekomunikacij

Sodelujejo: ANGLIJA — AVSTRIJA —
FRANCIJA — BELGIJA — SSSR — ZA-
PADNA in VZHODNA NEMCIJA ter JU-
GOSLAVIJA

GOSP. RAZSTAVIŠČE LJUBLJANA
25 % POPUST NA ZELEZNICI!

Delovni kolektiv
tovarne tiskanega
blaga

TISKANINA

KRANJ

čestita vsem občanom ob 1. avgustu —
prazniku vstaje Kranja — z željo, da
bi bili pri izgradnji naše lepe domo-
vine v prihodnosti še uspešnejši.

Kaj ima na spovedu

Radio Ljubljana

- 11.45 Cicibanom — dober dan! (Povest
o zračnem vrtincu).
14.30 Za dom in žene.
16.00 Utrinki iz literature — Ivo An-
drič: Prekleti dvor — I.
16.20 Matija Bravničar: Simfonija in
Re.
18.00 Sportni tednik.
18.30 Srbske in hrvatske pesmi poje
Mariborski komorni zbor p. v.
Rajka Silkoška.
18.50 Zunanje-politični feljton: Kaj je
Evroatom.
20.00 Pol ure za ljubitelje slovenskih
narodnih pesmi (sodelujejo pri-
ljubljeni ansambli in solisti).
20.30 Tedenski notranje-politični pre-
gled.
20.55 Radijska igra — Walter Bauer:
Rdeča mavrica.

SREDA, 1. AVGUSTA

- 11.05 45 minut simfoničnih plesov.
12.00 Opoldanski operni spored.
14.30 Zanimivosti iz znanosti in teh-
nike.
15.35 Tri operne uverture.
16.00 Utrinki iz literature — Ivo An-
drič: Prekleti dvor — II.
16.20 Popoldanski koncert Antonio Vi-
valdi: Koncert za godala in čem-
balo v A-duru — Josef Haydn:
Simfonija št. 92 v G-duru »Ox-
fordskaa«.
18.00 Reportaža.
18.15 Iz solistične glasbe slovenskih
skladateljev.
18.45 Radijska univerza — prof. dok-
tor Oskar Reja: Poletne nevihte,
bliiski in strele.
20.00 George Gershwin: Porgy in Bess,
opera v 3 dejanjih.

ČETRTEK, 2. AVGUSTA

- 11.05 Ludwig van Beethoven: Koncert
za klavir in orkester št. 5 v Es-
duru.
11.45 Dober dan — otroci! (Vlado
Firm: Dve zgodbi iz gozda).
13.35 Od arije do arije.
14.30 Turistična oddaja.
15.35 Slovenske narodne pesmi poje
Planinski oktet.
16.00 Utrinki iz literature — Vojko
Novak: Tarzan.
16.20 40 minut z našimi in inozem-
skimi solisti.
18.00 Iz naših kolektivov.
18.15 Ernest Chausson: Simfonija v
B-duru.
18.50 Domače aktualnosti.
20.00 Četrtek večer domačih pesmi
in napevov.
21.00 Vladimir Bartol: Med Barkov-
ljami in Skednjem.

PETEK, 3. AVGUSTA

- 8.30 Radijski roman — Jan de Har-
tog: Thalassa — XVI.
9.30 Stara kitajska modrost.
10.00 Koncert po željah.
11.05 Hrvaška, Vojvodina in Makedo-
nija v narodni pesmi.
12.40 Tri poloneze F. Chopina.
13.15 Za vsakogar nekaj (Lahka in
zabavna glasba).
14.30 Oddaja za ribiče.
15.35 Pesmi Alojza in Slavka Mihel-
čiča pojeta mešani zbor Ljub-
ljanski zvon p. v. Slavka Mihel-
čiča in mešani zbor I. gimnazije
iz Celja p. v. Egona Kuneja.
16.00 Utrinki iz literature — Andy
Logan: Obisk.
18.00 Novi filmi.
18.10 Odlomki iz oper G. Puccinija.
18.50 Družinski pogovori.
20.00 Constantin Brailloiu: Glasba na-
rodov sveta — XX. Formosa.
20.30 Tedenski zunanje-politični pre-
gled.
21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.
22.30 Mednarodna radijska univerza
— a) Miroljubna uporaba atom-
ske energije — M. Taranger:
Elektrika nuklearnega izvira v
Franciji — b) Korozija in emba-
laže — Gerhard Schriker: Mate-
rial in tehnika sodobne emba-
laže.

Vsem občanom Kranja
ob njihovem prazniku
iskreno čestita

Čevlarsko podjetje

„Alka“

DUPLJE

K občinskemu prazniku Kranja
vsem občanom iskreno čestitke

Trgovsko podjetje
»TOBAK« - KRANJ

MEŠETAR S SLADKORJEM

J. Č. iz Sešče pri Preboldu je bil v
letu 1955 poslovodja trgovine KZ Lu-
čine v Poljanski dolini. Posameznim
potrošnikom je prodajal sladkor v
kristalu po 165 do 180 din za kg, v
kockah pa tudi preko 170 dinarjev.
Po odločbi o znižanju enotnih pro-
dajnih cen za mast in sladkor na
drobno je bila v tem času uradna
cena za sladkor v kristalu 145 dinar-
jev, v kockah pa 160 dinarjev. S tak-
šnim ravnanjem je obtoženi kršil
predpise o cenah in zakrivil kaznivo
dejanje. Zagovarjati se je moral pred
sodiščem, kjer je dejanje zanikal, ven-
dar so mu priče dokazale, da so v
njegovi trgovini plačevale sladkor
dražje kakor drugod. S svojim de-
janjem je obtoženi oškodoval potrošnike
in slabil ugled socialistične trgovine.
Sodišče je upoštevalo vse okoliščine
in obtoženca kaznovalo z denarno kaz-
nijo v višini 6000 din in plačilo stro-
škov kazenskega postopka.

Z UDARCEM PODRL MILIČNIKA NA TLA

V. J. z Okroglega je bil dne 19. 2.
1956 v kranjski restavraciji, kjer je
žalil pripadnike ljudske milice. Ko se
je iz restavracije vračal, je srečal na
cesti dva službojoča miličnika in ju
napadel z raznimi žaljivkami. Ko ga
je eden izmed pripadnikov LM hotel
zaradi žaljivk legitimirati mu ni po-
kazal svoje osebne legitimacije. S pe-
stjo ga je nato udaril po glavi tako
močno, da je padel na tla. Trenutek
zmede je izrabil in pobegnil. Kazen
mesec dni zapora, ki jo je sodišče iz-
reklo, bo verjetno dovolj, da se bo v
bodoče proti organom ljudske milice
spodobno obnašal.

POSTOPAČ IN TAT JE NAMERAVAL PREKO MEJE

Franc Krek z Okroglega pri Kranju
se ni maral pošteno zaposliti, ampak
se je raje ukvarjal s tatvinami, do-
kler končno v marcu t. l. ni poskušal
pobegniti preko meje. Sodišče ga je
spoznalo za krivega vrste tatvin, ki
jih je storil v preteklih letih. Tako je
na Zlatem polju ukradel ročni voziček,
vreden 10.000 din. Iz stanovanja ne-
kega upokojenca na Zlatem polju je
ukradel razne obleke v vrednosti 8000
dinarjev. Pred rešilno postajo v Kra-
nju je vzel s kolesa aktovko s knji-
gami v vrednosti 4000 din, kmalu za
tem pa aktovko z dežnim plaščem in
delovnimi hlačami pred gostilno v
vasi Bistrica, v vrednosti 11.000 din.
Končno je na nekem vrtu na Okro-
grem vzel zimsko rjuho, ki se je su-
šila. Vse tatvine je obdolženec na
glavni obravnavi priznal. Sodišče je
upoštevalo okoliščine, da je obtoženi
pred tem že bil kaznovan zaradi po-
skusa pobega preko meje in ga obso-

Božo Mostar, livarna

Stražišče 115 pri Kranju
telefon št. 435

Iskreno čestita vsem
Kranjčanom ob njihovem
prazniku

dilo na 1 leto in 5 mesecev zapora.
Upamo, da bo po prestani kazni pustil
tujo imovino pri miru in se pošteno
zaposlil.

TATOVNI KOLES

Pogosto se dogajajo tatvine koles.
Tako sta se morala pred kratkim za-
govarjati pred sodiščem A. K. in nje-
gov brat F. K. iz Lučen v Poljanski
dolini. A. K. je bil obtožen, da je dne
11. 1. 1954 v večernih urah ukradel
pred gostilno v Suhem dolu moško
kolo, vredno 20.000 din. Razen tega so
mu očitali, da se je neopravičeno pe-
čal s prodajo koles in delov za kolesa.
F. K. je obtožnica očitala, da je od
soobtoženega brata kupil ukradeno
kolo, čeprav je vedel, da je ukradeno.
Oba sta kaznivo dejanje in krivdo
zanikala. Oškodovanec pa je točno
opisal ukradeno kolo in pri F. K. na-
šel dele svojega kolesa. Sodišče ju je
spoznalo za kriva in obsodilo A. K.
na 7 mesecev zapora in 3000 din de-
narne kazni, njegovega brata F. K. pa
na en mesec zapora.

Ob občinskem prazniku Kranj čestitaje:

SMOLEJ ALOJZ
kleparstvo Kranj
RAZPOR IVAN
mehanič, Primskovo
MARKIČ FRANC
kleparstvo, Kranj
KRAMAR JANKO
fotograf, Kranj
AZMAN KAROL
mizarstvo, Kranj
KERN STANKO
čevljar, Primskovo
MARINSEK MARJAN
gostilna, Naklo
NADIZAR FRANC
mizarstvo, Kranj
ZUPANČIČ SLAVA
mizarstvo, Kranj
POŽGAJ EDO
knjigovoznica, Kranj

Ob občinskem prazniku Kranja
iskreno čestita
vsem delovnim ljudem

delovni kolektiv
Industrije
bombažnih izdelkov
Kranj

Vsem občanom Kranja ob nji-
hovem največjem prazniku
iskreno čestitke

Delovni kolektiv
tovarne usnja
„STANDARD“
KRANJ

Delovni kolektiv
Gozdnega gospodarstva Kranj

z gozdnimi obrati:
Jezersko, Tržič, Kranj in Skof-
ja Loka,
čestita vsem delovnim kolekti-
vom k občinskemu prazniku
mesta Kranja.

Trgovsko podjetje

„KURIVO“
KRANJ

Iskreno čestita k prazniku
ljudske vstaje Kranja
vsem občanom

K 1. avgustu borbene pozdrave
vsem Kranjčanom!

Trgovsko podjetje
„Sadje“ - Kranj

Odkupujemo in prodajamo
na veliko
vse vrste sadja, zelenjave
in ostale kmetijske pridelke

pošiljajo ob občinskem prazniku, 1. avgustu, prazniku ljudske vstaje
mesta Kranja vsem občanom iskreno čestitke z željo, da bi imeli
čimveč uspehov pri nadaljnjem razvoju naše občine in naše domovine.

Občinski
ljudski odbor
Kranj

Občinski
odbor SZDL
Kranj

Občinski
komite ZKS
Kranj

Pred zadnjim kolom I. slovenske plavalne lige

Kako kaže plavalni šport na Gorenjskem

Vsako moštvo I. slovenske plavalne lige čaka še eno srečanje. Kljub temu pa je letošnji prvak že znan. Ne da bi se zarezali, lahko trdimo, da Kranjčani v svoji republiki letos nimajo več niti enkovrednih nasprotnikov. To dokazu-

TRENER PK »TRIGLAV«
Brozovič z večkratno republiško
prvakinja Mirjano Vukič

je dejstvo, da so z dosedanjim najboljšim plavalnim moštvom v Sloveniji v letošnji plavalni sezoni dvakrat uspešno obračunali, zlasti v zadnjem srečanju, ki je bilo v Kranju (292:233). Vsekakor je to za plavalce PK »Triglav« velik uspeh, zlasti še, ker kažejo njihovi rezultati nenehno napredek.

Prav gotovo pa je njihov uspeh predvsem posledica visokega povprečja v kvaliteti. Seveda je med njimi tudi precejšnje število »zvezd«, zelo dobrih plavalcev, ki zavzemajo tudi na državni lestvici vidnejša mesta. Ze znanim plavalcem iz prejšnjih let (Konciljevi, Vukičevi, Zrimška, Košnik in ostali) so se letos pridružili mnogo obetajoči mladinci in mladinke, med njimi zlasti Brinovec, Colnar-

jeva, Jurmanova, Marnova itd., kar je zlasti razveseljivo. Brez dvoma pa ima za tolikšne uspehe Kranjčanov »levi delež« njihov trener Brozovič, ali »Nika« kot ga kličejo njegovi »pulenki«. Napak pa bi bilo, če bi ne omenili tudi skakalcev in waterpolistov, saj so enakovredni svojim kolegom, plavalcem. Torej tiči uspeh kranjskih plavalcev v izenačenosti v vseh tekmovalnih disciplinah, katero pogrešamo (razen pri ZPK »Ljubljani«) pri vseh ostalih moštvih.

Posledica neizenačenosti je prav gotovo letošnji neuspeh Kamničanov, ki so trenutno na predzadnjem mestu, vendar lahko računamo, da bodo po končanem prvenstvu pred mariborskimi Branikom. Namreč »rak rana« plavalne ekipe iz Kamnika so skakalci. Res škoda, da Kamničani kljub temu, da že sami dalj časa močno občutijo šibkost te discipline, ne podvzamejo ustreznih korakov za boljši skakalni kader. Prav tako je njihova slaba točka tudi waterpolo, medtem ko so sami plavalci enakovredni in večkrat boljši od svojih nasprotnikov. (Torej izguba Zrimška ni odločilna!)

Težave, ki jih imajo kamniški plavalci skoraj na vsakem koraku pa so poglavje za sebe. Verjetno nihče od plavalnih klubov, ki tekmujejo v I. slovenski ligi, nima tako pomanjkljivih pogojev za svoje delo kot Kamničani. Morda je potrebno padec plavalnega športa v Kamniku in njihov neuspeh iskati prav v tem dejstvu, čeprav bi denarna sredstva za plavalni klub v Kamniku skoraj ne bi smela biti vprašanje. Res bi bilo škoda, da bi v tem pogledu v prihodnosti ne bilo boljše.

Kaj pa Radovljčani? S štirimi porazi na zadnjem mestu... Toda kljub temu lahko rečemo, da se oni v letošnjem prvenstvu borijo z dokajšnjimi uspehi. Namreč v vseh pogledih so Radovljčani pokazali velik napredek — v kvaliteti, predvsem pa v množičnosti. Kot smo za Kranjčane pred dvema leti prerokovali najboljše, tako lahko danes predvidevamo za radov-

ljiški plavalni šport, da bo čez nekaj let postal nova plavalna »velesila« v Sloveniji.

Za boljši pregled moči plavalnih moštev v Sloveniji objavljamo še lestvico, ki pa se po zadnjem kolu verjetno ne bo bistveno spremenila. Le PK »Kamnik«, kot smo že omenili, lahko prehitijo Mariborčane, saj se v zadnjem kolu srečajo s »Prešernom« iz Radovljice, Mariborčani, s PK »Ljubljano«, medtem ko bodo imeli Kranjčani zadnji prvenstveni dvoboj z »Ilirijo« iz Ljubljane.

Triglav	4	4	0	0	1298:823	8
Ljubljana	4	3	0	1	1195:934	6
Ilirija	4	3	0	1	1055:1003	6
Branik	4	1	0	3	1028:1107	2
Kamnik	4	1	0	3	941:1193	2
Prešeren	4	0	0	4	861:1258	0

FaBo

Danes dopoldan je bila v zgornji dvorani Sindikalnega doma slovesna otvoritev IV. menarodnega namiz.-ten. turnirja za »Pokal Kranja«
V prvem srečanju so Kranjčanke premagale PSV Stuttgart s 3:0

Predsednik ObLO Kranj sprejel najzaslužnejše športnike

Kranj, 29. julija.

Danes dopoldan je predsednik Občinskega ljudskega odbora Kranj Vinko Hafner sprejel približno 50 najzaslužnejših organizatorjev in najuspešnejših aktivnih športnikov kranjske občine. V uvodnem nagovoru, ki ga je imel tovariš predsednik, je prikazal na splošno pomen telesnovzgojne dejavnosti, ki jo odigrava v današnji naši družbi. Med drugim pa je zlasti poudaril, da je športno življenje v Kranju iz leta v leto kvalitetnejše in množičnejše. To dokazuje že samo dejstvo, da imamo v kranjski občini danes približno 15 državnih reprezentantov in prvakov, o čemer pred vojno ne moremo govoriti.

Nato so se športniki v prijetnem vzdušju razgovarjali med seboj, o svojem dosedanjem delu in težavah ter o načrtih, ki jih imajo za prihodnost.

Še teden dni do ljubeljskih dirk

Pomanjkljivost naših tekmovalcev - slabi stroji

V Trzinu, prijaznem mestecu pod Ljubeljem, se živahno pripravljajo na veliko jubilejno prireditel avto-moto športa. Bliža se 5. avgust in zanimive borbe vozačev na ljubeljskih strminah. Prve prijave tekmovalcev že prihajajo. Prireditelj ima polne roke dela. Mnogo dela je na sami progi. Park - prostor za avtomobile in motorje tekmovalcev je popolnoma preurejen. Ozvočenje proge, ki ga je prevzel Radio Center iz Ljubljane, ureditev ceste, postavitve tribune in kabine za napovedovalce je le del dela, ki ga mora prireditelj izvršiti.

Kako je bilo pred tridesetimi leti? Prve ljubeljske dirke je organizirala ljubljanska sekcija Avto-kluba. Starali so avtomobilisti in motoristi. Na cilj je prišlo 34 tekmovalcev. Najboljši čas dneva je dosegel Willy Strehler z avtomobilom »Ansaldo« in sicer 12 minut. Proga ni imela današnje dolžine, dolga je bila 10.000 m s ciljem na vrhu Ljubelja. Na tej dirki je nastopil tudi naš priznani graditelj smuških skakalnic ing. Bloudek s svojim »Fordom«. Od takrat so leto za letom prihajali tekmovalci in se borili za rekord. Postopoma so izboljševali čas proge. Domači motorizem je v konkurenčni borbi s tujimi tekmovalci napredoval prav na ljubeljskih dirkah. Glas o jugoslovanskem moto-

V nedeljo so bila ves dan strelska tekmovanja ne samo po Gorenjskem, temveč po vsej Sloveniji. Na ta pomembni zgodovinski dogodek so se gorenjski strelci pripravljali že dlje časa; pomagali pa sta jim tudi organizaciji Zveze borcev in UROJ.

Najlepše je tekmovalje izpadlo v Goričah. Udeležili so se ga tudi predstavniki kranjske občine ter zastopniki političnih in športnih organizacij. Tekmovanja so se razvijala po strelških Gorenjske takole:

V GORIČAH

Tekmovanje je ob 8. uri zjutraj otvoril predsednik ZV občine Kranj, Franc Koželj s 5 častnimi strelci ter si kot prvi z rezultatom 39 krogov od 50 možnih osvojil spominsko medaljo. Le-te je SZS pripravila za vse tiste, ki bi dosegli 30 krogov od 50 možnih.

— Tekmovanja se je udeležilo 193 tekmovalcev, medtem ko je spominsko medaljo osvojilo 89 tekmovalcev. Ob 16. uri je bilo tekmovalje zaključeno, nakar so razdelili najboljše plasiranim tekmovalcem 3 pokale, katere je v ta namen podaril Občinski odbor SZDL Kranj. — Borba za prva mesta je bila zelo huda, vendar stari strelci niso bili kos 15-letnemu mladincu Jožetu Lombarju iz Preddvora, ki je z 48 krogov osvojil prvo mesto in pokal. Pokal za drugo mesto je prejel za dosežene 47/2 kroge Vili Bedina iz Trzica in za tretje mesto s 47/1 krogi

JOŽE LOMBAR

Janez Mehle iz Preddvora. Ostalim, ki so dosegli normo, so razdelili spominske medalje. Tekmovanju je sledilo polaganje venca na spomenik padlim v NOB.

V BEGUNJAH

so streljali na domačem strelšču. Tekmovanja se je udeležilo 86 strelcev; osvojenih je bilo 37 spominskih medalij.

V ZELENJAH

je bila udeležba nekoliko slabša, čeprav je bila zajeta vsa Selška dolina. Tekmovalo je le 59 tekmovalcev, medtem ko je bilo osvojenih 17 medalij.

MeKo

Speedway dirke v Stražišču

Otvoritev nove motociklistične steze Junak dneva Drago Regvard

Kranj, 29. julija.

Danes je bilo Stražišče pri Kranju prizorišče pomembnega športnega dogodka.

V počastitev 10. obletnice delovanja Avto-moto društva in Ljudske tehnike Kranj je bila otvorjena nova motociklistična dirkališčna steza, ki sodi med najboljše v državi. Slavnost je začela z obhodom vseh tekmovalcev; nato so spregovorili predsednik AMD Kranj Rudi Hlebec, predsednik AMD Slovenije ing. Vekoslav Jakopič in na kraju še pokrovitelj dirk — predsednik Občinskega ljudskega odbora Vinko Hafner.

Ker je bržčas večina naših braleev beseda speedway nepoznana, ne bo škodovalo, če o tem spregovorimo nekaj besed — to je posebna zvrst motociklističnih dirk, katerih značilnost je v tem, da se pomerijo vsi tekmovalci —

vsak z vsakim. Zmagovalec je vozač, ki nabere največ točk. — Speedway dirke so zlasti razširjene v tujini, predvsem v Angliji.

Dirkališčna steza na stadionu v Stražišču je dolga 400 m in je opremljena z električnimi startnimi vrati, semaforjem itd.

V prvi dirki za prvo nagrado AMD Kranj se je pred številno množico pomerilo 9 vozačev v skupinskih vožnjah po tri. Plasirali so se po sledečem vrstnem redu: 1. Drago Regvard — Hrvatska 12 točk; 2. Valent Medved — Hrvatska 11 točk; 3. Josip Klemenčič — Hrvatska 10 točk; 4. Vinko Mrak — Slovenija 8 točk; 5. Branko Regvard — Hrvatska 6 točk; 6. in 7. mesto si delita Zvonko Dobričič in Slavko Lampe, 8. in 9. mesto pa Stanko Zovko in Ivan Ružič.

V dirki za pokal Okrajnega odbora Ljudske tehnike so se po izločilni vožnji plasirali v finale: 1. Regvard Drago — Hrvatska, 2. Josip Klemenčič — Hrvatska in 3. Valent Medved — Hrvatska.

V dirki za pokal Občinskega ljudskega odbora Kranj so nastopile prikolice. V finale so se plasirali: 1. Janez Krmavner — Mirko Hrast BMW, 2. Alojz Pristovec — Janko Košir BMW in 3. Franc Kurnik — Globočnik BMW.

Medruštveno strelsko tekmovanje v Preddvoru

Preddvor, 29. julija.

Danes dopoldne je SD »Tugo« Predvor organiziral medruštveno strelsko tekmovanje z vojaško puško, katerega so se udeležile družine iz Predoselj, Primskovega, Gorič in Predvora.

Rezultati — ekipno: 1. SD »Stane Kovačič«, Primskovo 456 krogov, 2. SD »Tugo« Predvor 450 krogov, 3. SD »Franc Mrak« Predoselje 381 krogov in 4. SD »Storžič«, Goriče 298 krogov.

Carman

Borba za pokale v Kamniku

V okviru občinskega praznika v Kamniku so bile tudi številne športne prireditve.

V Komendi je bil šahovski brzturnir za pokal Zveze borcev. Sodelovalo je 8 moštev. Zmagala je Solidarnost (Kamnik) s 30 točkami pred Domžalami 24½ in Podgorjem 19. Najboljši igralec je bil Dolinšek (Solidarnost), ki je dobil vse partije.

V proslavo 60-letnice tovarne »Titan« v Kamniku je bil šahovski brzturnir tovarniških aktivov za pokal, ki ga je poklonila tovarna ob jubileju. Med šestimi udeleženi moštvi je zmagalo podjetje »Kamnik« pred »Titanom«.

Na nogometnem brzturnirju za pokal ObLO Kamnik ob občinskem prazniku je zmagala Svoboda iz Duplice in si priborila pokal. Rezultati so bili: Domžale : Kamnik 1:0 (v podaljšku), Duplice : Mengeš 3:0 (po neodločeni igri 0:0 in podaljšku so odločile enajstmetrovke), Kamnik : Mengeš 6:0 in Duplice : Momžale 2:1.

Na štafetnem teku po kamniških ulicah so sodelovale 4 štafete. Zmagalo je SSD Kamnik in prejelo prehodni pokal SZDL.

Dopisujte v »Glas Gorenjske«

R. Carman

Tekmovanja v počastitev občinskega praznika

STRELSKO TEKMOVANJE

V okviru občinskega praznika je bilo v Lescah strelsko tekmovanje sindikalnih podružnic. Sindikalna podružnica Veriga je izvedla polfinalno tekmovanje med pododbori podružnice. Najboljši je bil poljedelski obrat, ki je dosegel 303 kroge od 500 možnih. Tekmovali so z zračno puško.

Dvoboj med Verigo in podjetjem TIO se je končal z zmago Verige 202 : 227 krogom.

Najboljši strelce tekmovanja je bil Rudi Marolt iz Verige. Podružnici »Pletenina« in »Zelesnica« se iz neznanih vzrokov tekmovanja nista udeležili.

SAHOVSKI TURNIR

Kot smo že na kratko poročali je bil v Radovljici v počastitev občinskega praznika organiziran tudi medruštveni moštveni šahovski brzturnir. Sodelo-

valo je osem članskih ekip. Zmagalo je prvo moštvo Radovljice s 30½ pred Bolnišnico Begunje 27, Bledom 25½, Podnartom 25, Lescam 23, Elanom 15½, Radovljico II. 11½ in Podnartom II. 10 točk.

Presenečenje je uspeh Podnarta, kjer je bil šele pred kratkim ustanovljen šahovski klub. Med posamezniki sta najboljše rezultate dosegla Mali in Kaše, oba iz Radovljice.

NOGOMETNE TEKME V LESCAH
SD »France Prešeren« v Lescah je v okviru občinskega praznika priredilo več nogometnih tekem.

Rezultati: SD »F. Prešeren« Lesce : Trzic 6:2
SD »F. Prešeren« Lesce : JLA Radovljica 3:2
SD »F. Prešeren« Lesce — stari : »Stari« Radovljica 3:0
Pionirji Lesce : Taborniki Lesce 0:1.

